

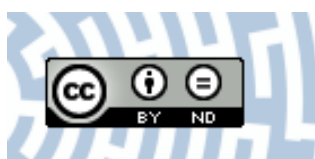

You have downloaded a document from
RE-BUS
repository of the University of Silesia in Katowice

Title: Walory poznawcze i kształcące czynności w ramach seminarium dyplomowego studentów III roku NKJF

Author: Paweł Płusa

Citation style: Płusa Paweł. (1996). Walory poznawcze i kształcące czynności w ramach seminarium dyplomowego studentów III roku NKJF. "Neofilolog" (Nr 13, (1996) s. 57-58).

Uznanie autorstwa - Bez utworów zależnych Polska - Ta licencja zezwala na rozpowszechnianie, przedstawianie i wykonywanie utworu zarówno w celach komercyjnych i niekomercyjnych, pod warunkiem zachowania go w oryginalnej postaci (nie tworzenia utworów zależnych).

UNIwersYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Biblioteka
Uniwersytetu Śląskiego

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

WALORY POZNAWCZE I KSZTAŁCĄCE CZYNNOŚCI W RAMACH SEMINARIUM DYPLOMOWEGO STUDENTÓW III ROKU NKJF

Powołaniu Nauczycielskich Kolegiów Obcych towarzyszyło opublikowanie ramowych programów kształcenia specjalistów w zakresie nauczania języków zachodnioeuropejskich w szkołach podstawowych i średnich. W powyższych programach nie precyzowano początkowo zaleceń w sprawie organizacji i przebiegu egzaminu dyplomowego. Nie ustalono w sposób szczegółowy zakresów tematycznych i objętościowych prac dyplomowych koniecznych do przedłożenia przed egzaminem końcowym. Uregulowanie omawianych przez nas spraw pozostawiono w gestii Rad Programowych i opiekunów naukowych. Możemy uważać, że to przyzwolenie przyczyniło się do wypróbowania i zastosowania różnych wariantów w bardzo wielu Nauczycielskich Kolegiach Językowych. Po kilku latach zebranych doświadczeń w tym zakresie możemy stwierdzić, że umiejętne zaplanowanie i przeprowadzenie zajęć seminaryjnych na III roku studiów w kolegium językowym, zmierzające do napisania pracy dyplomowej, umożliwia studentom zintensyfikowanie pracy własnej. Naszym zdaniem aktywne uczestnictwo słuchaczy w seminarium będącym w rzeczywistości złożony zespołem ćwiczeń samokształceniowych, gwarantuje szybsze osiągnięcie pewnej ograniczonej samodzielności zawodowej. Zatem celowe będzie przedstawienie przebiegu opracowywania prac dyplomowych oraz niektórych modyfikacji organizacji egzaminu dyplomowego.

Początkowo przeznaczano jeden semestr (VI - końcowy) na przygotowanie do egzaminu i napisanie pracy dyplomowej. Ta pierwsza forma zajęć seminaryjnych miała na celu opisanie kursów językowych tzw. 'metod', czyli podręczników i materiałów towarzyszących. Etap ten zawierał w sobie, obok pewnych niedogodności, wiele niewątpliwych walorów poznawczych i kształcących. Można tutaj wymienić:

- rozwijanie umiejętności szczegółowego opisu, rozróżniania poszczególnych części, tj. elementów składowych kursu językowego oraz ich przydatności do opracowywania projektów lekcyjnych;
- położenie nacisku na przygotowanie do zajęć lekcyjnych z dziećmi;
- zapoznanie z technikami lekcyjnymi skutecznymi w nauczaniu wczesnym.

Następnym etapem było zaproponowanie, aby prace dyplomowe z zakresu metodyki nauczania języka francuskiego składały się z 2 części: opisowej i praktycznej. Obie części ujęte w formę jednego egzemplarza różniły się znacznie zawartością merytoryczną. A mianowicie, część opisowa dotyczyła: wyboru techniki uczenia, rodzaju ćwiczeń językowych, konkretnej metody. Część praktyczna była zbiorem projektów lekcyjnych i zawierała przede wszystkim szczegółowy konspekt lekcji dyplomowej, której towarzyszyło filmowanie jej przebiegu.

Pełnienie funkcji opiekuna naukowego kolegium i kilkuletnie doświadczenie wynikające z prowadzenia zajęć z metodyki w kolegiach językowych skłoniło nas do

wprowadzenia wyraźnego podziału pracy dyplomowej na: 'dossier de recherches en méthodologie' oraz na 'dossier d'applications pédagogiques'. Dwie odrębne części pracy dyplomowej przygotowane były przez każdego uczestnika seminarium zaplanowanego na 2 semestry: V i VI. Nie zrezygnowano z filmowania lekcji dyplomowej. Część I opracowywana była w toku ćwiczeń z pedagogiki praktycznej. Ten kolejny etap doskonalenia dydaktyki zajęć seminaryjnych w kolegiach językowych pozwolił nam ustalić m.in.:

- stopień przygotowania językowego studentów do samodzielnej redakcji rozdziałów;
- stopień przygotowania terminologicznego w zakresie języka dydaktyki;
- stopień przygotowania teoretycznego, czyli posługiwanie się podstawowymi pojęciami, orientowanie się w tendencjach i teoriach glottodydaktycznych;
- stopień przygotowania praktycznego, czyli wykazanie się umiejętnościami adaptacyjnymi, umiejętnościami programowania i projektowania, zdolnością organizacji procesu lekcyjnego, itp.

Mając na uwadze dalsze uzupełnienie powyższego opisu zajęć można zaproponować podstawową listę zadań dla prowadzącego ćwiczenia seminaryjne. Powinno to być m.in.: ukierunkowanie zainteresowań, formułowanie tematyki indywidualnych poszukiwań, wskazywanie na zbiory niezbędnych pojęć, podawanie wskazówek dotyczących formy i konstrukcji, uzupełnianie wykazów bibliograficznych, omawianie technik czytania (np. lektura szybka), podawanie uwag dotyczących oprowania cytatai.

Student uczestniczący w zajęciach powinien m.in. zdobywać następujące umiejętności: umiejętność selektywnego podejścia do materiałów, robienia notatek i wykorzystywanie ich przy pisaniu pracy, posługiwanie się cytatai, interpretacja i ocena opinii, argumentowanie.

Podsumowując można stwierdzić, że proponowana organizacja zajęć seminaryjnych, wyodrębnionych jako osobna forma ćwiczeń posiada następujące walory:

- rozwija autonomię przyszłego nauczyciela,
- umożliwia nabywanie nawyków samokształcenia,
- dostarcza możliwości poznania samego siebie,
- rozwija nowe potrzeby intelektualno-zawodowe,
- wzbogaca doświadczenie animatora zajęć.

Proponuje się, aby doskonalenie ewaluacji postępów i osiągnięć studentów odbywało się poprzez stosowanie siatek ewaluacyjnych. Również obiektywizowanie ewaluacji prac dyplomowych, lekcji dyplomowych i egzaminu powinno mieć miejsce w drodze wymiany siatek ewaluacyjnych między kolegiami językowymi.